

Doğru Yol

HAKKA

HAKİKATE

DOĞRU

YIL : 66 - SAYI : 21074 - Fiyatı : 75 Kuruş

YEREL SÜRELİ YAYIN

8 EKİM 2021 CUMA

İstiklâl Yolu Derneği Başkanı ve İstiklâl Yolu Danışmanı İsmail Çam

Özel
Haber

"87 YIL İSTIKLAL YOLUMUZUN FARKINDA OLMADIK, 3 YILDIR DA İSTIKLAL YOLU TARİHİ MİLLİ PARKI'MIZIN FARKINDA DEĞİLİZ"

Türk Milleti, Milli Mücadele'yi iki ordu ile yapmıştı. Birinci ordu; askerlik yapabilecek yaştaki erkeklerin tamamından oluşan ve cephelerde savaşan, görülen orduydü. İkinci ordu ise; cephe gerisinde kalan ve görünmeyen "Karınca Ordusu"ydü. Böylece Türk Milleti, Anadolu'nun her karış toprağında ALECE savaşmıştır.

İnebolu, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı, Kalecik, Ankara hattı; önemi, işlevlerinin çeşitliliği ve destansı olayları ile Milli Mücadele'de cephe gerisinin ana yolu, ana arteri ve İstiklâl Yolu olmuştur.

CANKIRI. Milli Mücadele'de cephe gerisinin ana yolu: İnebolu, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı, Kalecik, Ankara hattı İstiklâl Yolu'nun ortasında, sıradan bir geçiş yolu olmamıştır.

*Cephane sevkiyatında Tekâlifî Millîye Kanunu gereği olması gereken 3 devir teslim noktasının ikisi Çankırı'dadır. İnebolu'dan Ankara'ya sevkiyatı yapılan cephanelerin bazıları gerektiğinde alınmak üzere Ilgaz, Çankırı ve Kalecik'te depolanmıştır.

*Çankırı il sınırlarında İstiklâl Yolu ANA güzergâhından başka, alternatif yol ve kervan/ deve/mekkâre yolu da bulunmaktadır.

*Cephane sevkiyatı haricinde sadece "Tekâlifî Millîye Malzemeleri"nin taşındığı yollar ve bu yolların bulunduğu Menzîl Konak noktaları bulunmaktadır.

*Tekâlifî Millîye kanunu gereği toplanan işe/gıda malzemeleri Çankırı'da depolandıktan sonra İstiklâl Yolu Menzîl Konaklarına ve Ankara'ya sevkiyatı yapılmıştır.

*Çankırı halkı illerinden geçen sevkiyatlarda sadece geçiş ve konaklamaya ev sahipliği yapmamıştır. Sevkiyatın devir teslimini almış, zafere kadar sevkiyatı özveriyle devam ettirmiştir. Bu süreçte önemli olaylar ve sevkiyatta bilinen/ bilinmeyen mahalli kahramanları olmuştur.

*344 km'lik İstiklâl Yolu'nda üç barınak Jandarma karakolunun üçü de Çankırı il sınırlarındadır. Ayrıca çok sayıda askeri noktalar, sağlık noktaları, depolar, hanlar bulunmaktadır.

*TBMM'yi destekleyen Kuvay-ı Milliyeci halk, padişah yanlısı iç isyanlara ve azınlık isyanlarına geçit vermediğinden;

kadınların, çocukların, ihtiyarların gazilerin çok kıymetli ordu gereçlerinin sevkiyatını yapabildiği güvenli bir bölge olmuştur.

*TBMM'nin Dünya'ya açılan kapısı İnebolu'dan gelen diplomat ve misafirlerin Ankara'dan önce konakladıkları son güvenli nokta olmuştur.

*İşgale uğramadığı halde cephe ve cephe gerisinde, nüfusuna oranla en çok şehit veren birkaç ilden biri olmuştur.

Çankırı. 87 yıl sonra 2009 yılında başlayan İstiklâl Yolu Yürüyüşleri ile ecdadının çok değerli mirasının farkın-

Milli Mücadelenin destansı zaferinin CEPHE GERİSİ anma vefa şükran kutlamalarının yapılması gereken Tarihi Milli Park ise 2 Kasım 2018 yılında ilan edilen İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkıdır.

1919 -1922 yılında yapılan Milli Mücadelenin 100. Yıldönümü içindeyiz. Ama 100. Yıldönümüne yakışır anma vefa şükran törenleri 3 yıldır (2019-2020-2021) yapılmadı. Cumhuriyetin ilanının (1923) 100. Yıldönümünde (2023) cephe gerisi törenlerinin yapılacağı yer İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı'dır.

müş/ayrılmış durumdadır. Acil olarak ihya edilmesi gerekmektedir.

Milli Park içinde ve çevre yollarda gereken işaretleme (yön, mesafe bilgilendirme levhaları) yapılmalı.

*İstiklâl Yolu'nda yılın her günü etkinlikler yapılabilmesi için gereken fiziki alt yapı çalışmaları (tören alanları, tuvalet, çeşme, dinlenme - yemek konaklama, piknik alanları, çadır kamp noktaları vs) yapılmalıdır.

*Milli Mücadele cephe gerisinin anayolu, İstiklâl Yolu'nun şehitleri, gazileri ve kahramanları anısına "

*İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı içinde uygun alanlar doğal bitki örtüsüne kavuşturulmalı.

Geleneksel olarak yapılan İstiklâl Yolu yürüyüşleri burada yapılmaktadır. Tarih ve doğa turizmi (Kişisel, aile, grup turları, okul gezileri) ve sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler için her zaman hazır olmalı. Böylece "İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı" her gün ziyaret edilebilir. Ziyaret edenler orijinal Tarihi İstiklâl Yolunda yürürken gördükleri nesnelere İstiklâl Yolu'nu öğrenmiş olacak.

Çankırı'da İstiklâl Yolu Yürüyüşü 2009 Yılında 150

simdiden başlanmalıdır.

Bu konuyla ilgili daha zaman varken projeler, planlamalar yapılmalı. İstiklâl Yolu illeri; Çankırı, Kastamonu, Ankara bütün kurumları (Valilikler, üniversiteler, belediyeler, özel sektör vb) ile Milli Mücadele yıllarında olduğu gibi birlikte anma, vefa, şükran ortak etkinlikler yapılmalıdır.

"İstiklâl Yolu Etkinlikleri İcra Kurulu" senede bir gün İstiklâl Yolu Yürüyüşü organizasyonu için değil, İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkında yılın her gününde etkinlik yapılmasını, parkın dışında kalan alternatif yolu, kervan, mekkâre yolunu; askeri, sağlık, sivil tüm noktaları, olayların yerlerini işaretlemeli ve belgelemelidir.

Ancak gelişmelerin doğurduğu yeni projelerin, 2010 yılında sadece yürüyüş için oluşturulan, icraat sorunları olan, üyeleri defalarca değişmiş İstiklâl Yolu Etkinlikleri İcra Kurulu ile yapılması mümkün değildir.

Yeni projeleri hayata geçirecek, sorunları çözecek, kapsamlı, yasal çerçevesi ve hükümleri olan bir "İstiklâl Yolu İcra Kurulu Yönergesi"ne ihtiyaç vardır.

Maalesef 3 yıldır İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkımızın farkında değiliz. Arşivler araştırıldığında bu konuyu Çankırı medyasının çoğunluğu haber bile yapmadığı gibi ne durumda olduğunu takip etmiyor. 2015 yılında ilan edilen Sakarya Meydan Muharebesi Tarihi Milli Parkı (Polatlı-Ankara) 3 yılda ihya edildi, gereken etkinlikleri yapıyor.

İSTIKLAL YOLU TARİHİ MİLLİ PARKININ İLANI:

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün teklifi üzerine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 1 Kasım 2018 tarihinde "Ankara, Çankırı, Kastamonu illeri sınırları içerisinde bulunan ve ekli harita koordinat listesinde sınırları belirtilen alanın "İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı" olarak belirlenmesine, 2873 sayılı Milli Parklar Kanununun 3. Maddesi gereğince karar vermiştir." Karar; 2 Kasım 2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak kesinleşmiştir.

Teklifi yapan Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğü'nün açıklaması şöyle: **Devamı → 2'de**

da olmaya başladı.

Türkiye'de ilk defa bir yol, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sanat tarihi bakımından değil, alışılmışın dışında Milli Mücadele yıllarındaki önemi sebebiyle Kastamonu (2012) ve Çankırı'daki (2013) bazı bölümleri tescil edildi; Milli Yol haline geldi.

2 Kasım 2018 tarihinde İstiklâl Yolu Tarihi Milli Park ilan edildi. Türkiye'de 44. Milli Park ve 8. Tarihi Milli Park oldu.

Milli Mücadele Cephesiyle ilgili Başkomutan Tarihi Milli Parkı (1981-Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak) ve Sakarya Meydan Muharebesi Tarihi Milli Parkında (2015 Polatlı-Ankara) her yıl Milli Mücadele zaferi kutlamaları yapılıyor.

Ancak 2018 yılında ilan edilen İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkının 3 yıldır yönetimi, dolayısıyla yapılması gereken acil alt yapılar dahi oluşturulmadı.

Milli Mücadelenin son 1922 yılının 100. Yıldönümüne (2022) daha 1 yıl varken; Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun (1923-2023) 100. Yıldönümüne de 2 yıl varken İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı'nın yönetimi, bütçesi oluşturulmalı, aşağıda sıralanan alt yapılar ACİLEN yapılmalıdır:

*Çok tehlikeli geçiş olan Boruklu Dere'nin zemini sellerden yarılmış, menfezleri tıkanmış lik Çağ'lardan kalan istinat duvarlarının bazıları yıkılmıştır. Tarihi İstiklâl Yolu fiziki olarak bölün-

İstiklâl Yolu Anıtı'nın, Tarihi İstiklâl Yolunun orta noktası ve İstanbul-Samsun hattı kavşağı Ilgaz'a yapılmalıdır (Mimarisi yarışma ile tespit edilmeli, çağdaş teknoloji ve malzemesi ile dünyada ilgi çeken çok estetik, farklı bir anıt olmalı, Anıt tepesinde gökyüzüne İstiklâl Yolu yazısı ve Karınca Ordusu lazer gösterisi olmalı. Fransa Eiffel kulesi veya ABD Özgürlük Anıtı gibi Türkiye'nin sembolü olmalı).

* Müze, eğitim, tanıtım ve konaklama hizmetleri için kullanılmak üzere yerleri bilinen, yıkılmış tarihi noktalar aslına uygun ihya edilmeli.

* İstiklâl Yolu tarihinin anlatılması için anıt, heykel, rölyef, kitabe vb yeni objeler yapılmalı.

kişi ile başladı (2019 Pandemi öncesi) 10 yıl sonra ancak 8-9 katına ulaşabildi. Bu sayı çok azdır... Senede bir gün yapılmakta olup Türkiye çapında bir etkinlik haline gelememiştir. Oysa benzer etkinliklerin yapıldığı Afyon- Polatlı; Sarıkamış, Erzurum'da ulusal düzeyde katılımı 10 binler-50 binler yürümekte, yılın her günü ziyaretçileri olmakta. Çankırı Tarihi Milli Parkını her gün 3-5 bin kişi turlarla ziyaret etmekte.

Milli Mücadelenin 1922-2022 100. Yıldönümünde 10 bin, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanını 1923- 2023 Yıldönümünde 100 bin kişilerin İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı'nda yürüme hedefi için gereken çalışmalara

Çankırı cimnastikte medalyaları topladı

6'DA

Geçiş Yasak!...

2'DE

Okulların temizliğinde sıkıntı yaşanıyor

5'TE

2022 yılı tahmini bütçesi 75 milyon lira

5'TE